

UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Dominika Tóthová

BPR_ENEK Environmentální ekonomie a udržitelný rozvoj

Podzim 2019

HISTORICKÝ VÝVOJ

- Jaké tempo a způsob rozvoje lidské společnosti je pro lidstvo a planetu dlouhodobě únosný?
- **1972: konference OSN ve Stockholmu o životním prostředí**
  - Zveřejněny „Limity růstu“ Římského klubu
- **1987: Světová komise OSN pro životní prostředí**
  - Brundtlandova zpráva: Naše společná budoucnost - definice udržitelného rozvoje:

„Trvale udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích.“

HISTORICKÝ VÝVOJ

- **1992: Konference o životním prostředí a rozvoji OSN v Rio de Janeiro (Summit Země)**
  - Charta Země (Deklarace o životním prostředí a rozvoji) – 27 zásad udržitelného rozvoje
  - Přijata Agenda 21
  - Stanovena Komise OSN pro udržitelný rozvoj
- **1997: konference Rio+5 v New Yorku**
  - Zasedání Valného shromáždění OSN – závazek vypracovat národní strategie do r. 2002
- **2002: Konference o životním prostředí a rozvoji OSN v Johannesburgu (Světový Summit o udržitelném rozvoji)**

HISTORICKÝ VÝVOJ

- 2010: Summit k rozvojovým cílům desetiletí v New Yorku
- 2012: Konference OSN o životním prostředí v Rio de Janeiro (Rio+20)
  - Témata:
    - vytvoření vhodných tzv. zelených pracovních míst a sociální začleňování,
    - čistá a obnovitelná energie pro všechny,
    - udržitelná města,
    - potravinová bezpečnost a ekologické zemědělství,
    - udržitelné nakládání se zásobou vody,
    - využívání oceánů,
    - připravenost na katastrofy
  - Deklarace [Future We Want](#)

Rozvojové cíle tisíciletí

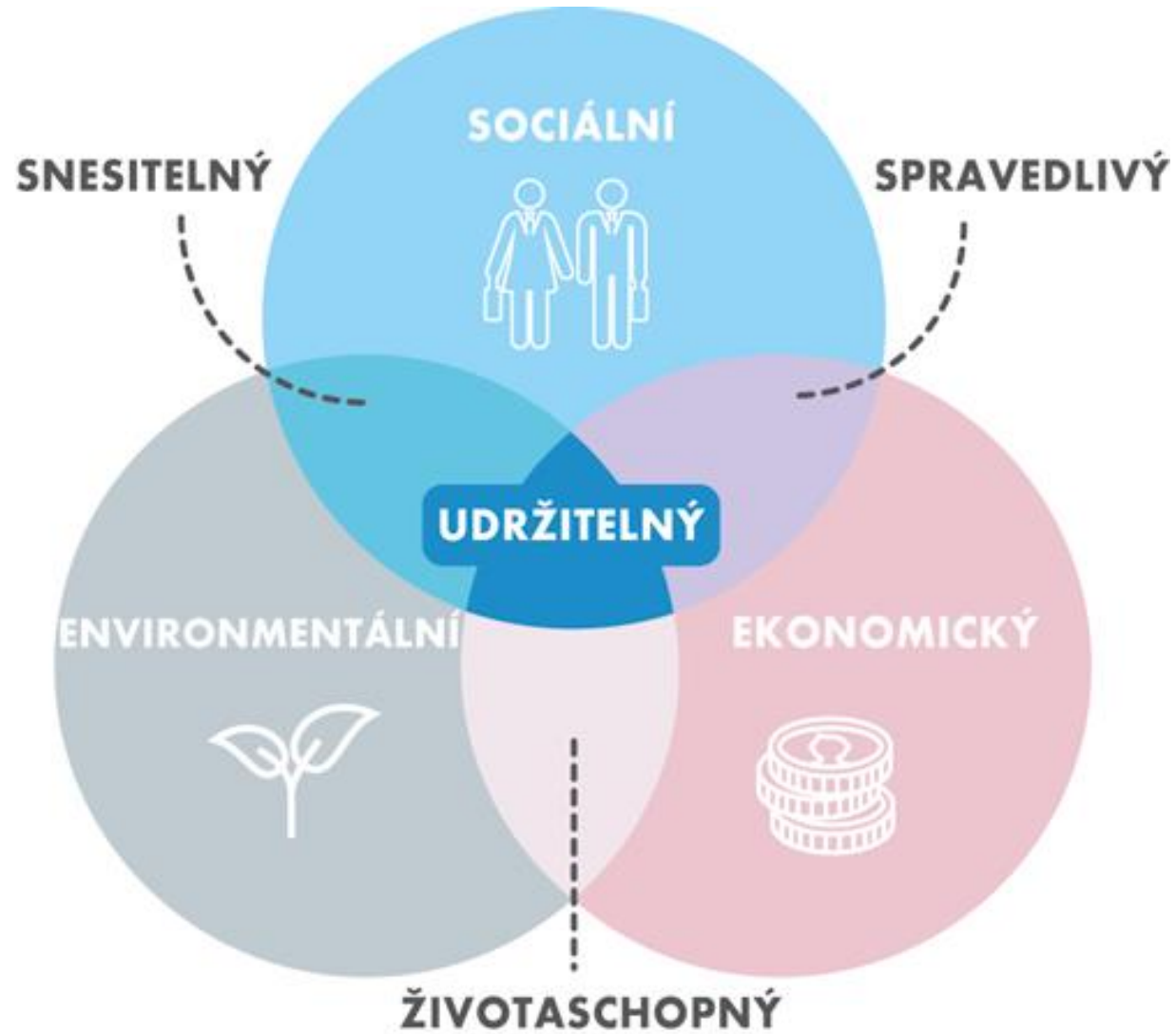

HISTORICKÝ VÝVOJ

- 2015: Summit OSN k udržitelnému rozvoji světa v New Yorku
  - plán rozvoje světa
  - Přijaty Cíle udržitelného rozvoje

PILÍŘE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

PRINCIPY UDRŽITELNÉHO ROZVOJE (Agenda 21)

- propojení základních oblastí života - ekonomické, sociální a životního prostředí
- dlouhodobá perspektiva
- kapacita životního prostředí je omezená
- předběžná opatrnost
- prevence
- kvalita života
- sociální spravedlnost
- vztah lokální a globální
- odpovědnost k budoucím generacím
- demokratické procesy

**JAKÉ NÁSTROJE LZE POUŽÍT K
PROSAZOVÁNÍ PRINCIPŮ TRVALE
UDRŽITELNÉHO ROZVOJE?**

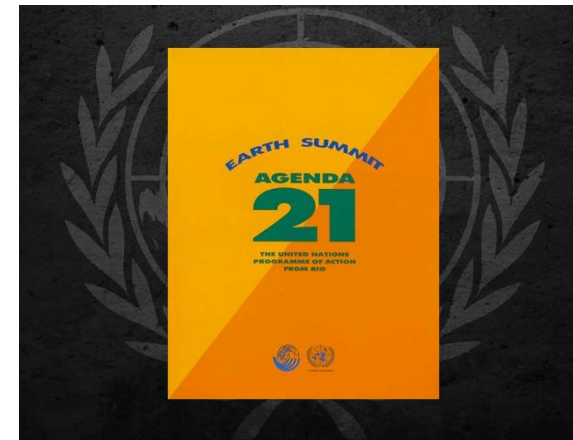

UDRŽITELNÝ ROZVOJ V ČR

- 2010: Strategie udržitelného rozvoje ČR
- 2017: Strategický rámec 2030
  - Zakotvení UR ve strategických dokumentech
- Rada vlády pro udržitelný rozvoj
- Podpůrné činnosti:
  - Dobrovolné závazky
  - Fórum pro udržitelný rozvoj
  - Evropský týden udržitelného rozvoje

AGENDA 21

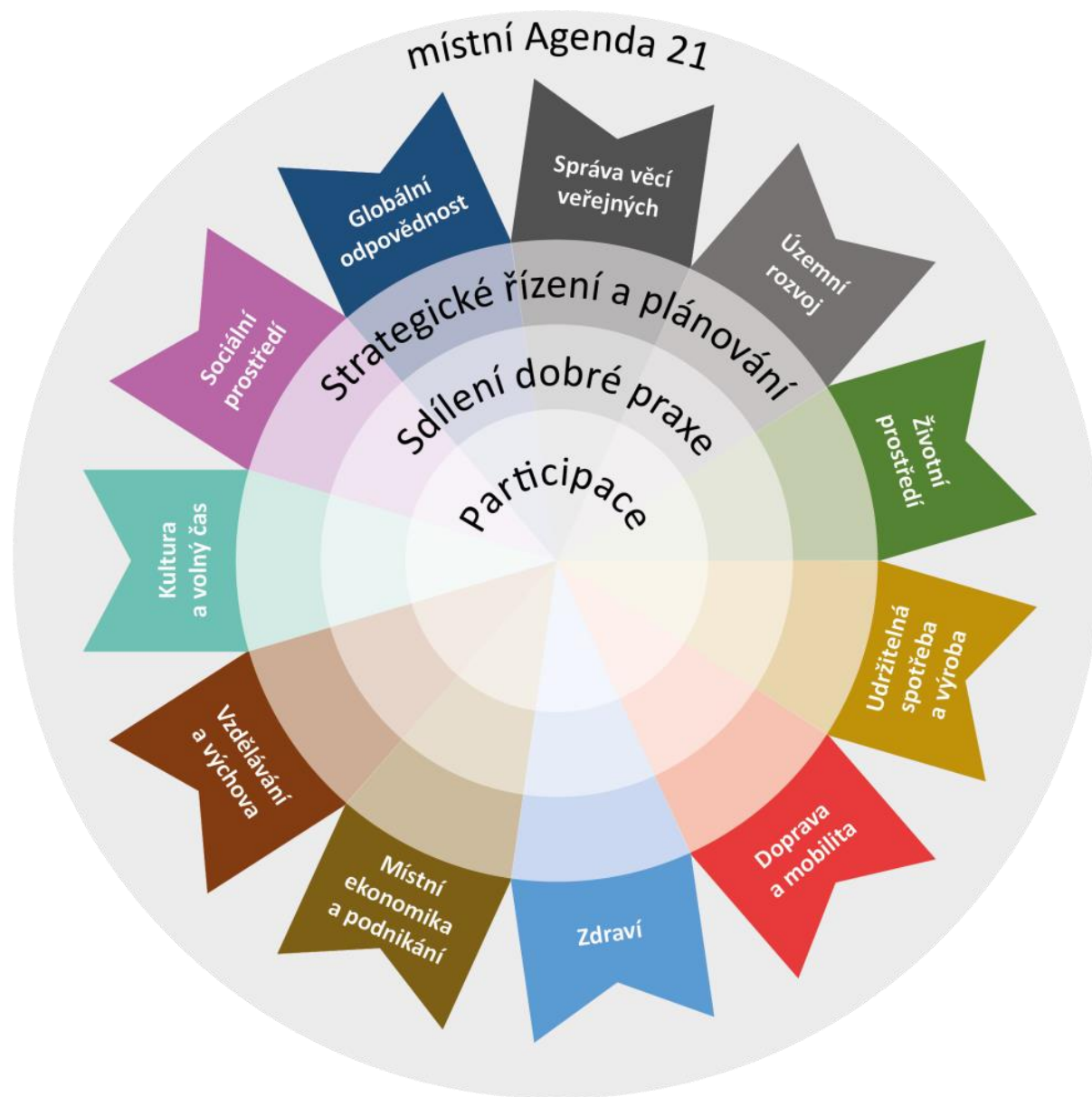
- přijata na summitu OSN v Rio de Janeiro v roce 1992
- Cílem vytvořit pracovní náplň pro 21. století pomocí rozpracování principů udržitelného rozvoje v místních podmínkách
- Zapojení a spolupráce subjektů na lokální a regionální úrovni při projednávání cílů, hledání problémů a nalézání řešení, které se bezprostředně týkají rozvoje na lokální úrovni
- *„Velké množství problémů a řešení obsažených v Agendě 21 má své kořeny na úrovni místních aktivit; participace a spolupráce místních úřadů bude proto faktorem určujícím úspěšnost realizace jejich cílů. Místní úřady vytvářejí, řídí a udržují ekonomickou, sociální a environmentální infrastrukturu, dohlížíjí na plánování, formují místní politiku životního prostředí a předpisy a pomáhají při implementaci národní a subnárodní environmentální politiky. Protože jsou úrovni správy nejbližší lidem, sehrávají důležitou roli ve výchově, mobilizaci i při reakci na podněty veřejnosti a napomáhají tak dosažení udržitelného rozvoje.“*

MÍSTNÍ AGENDA 21

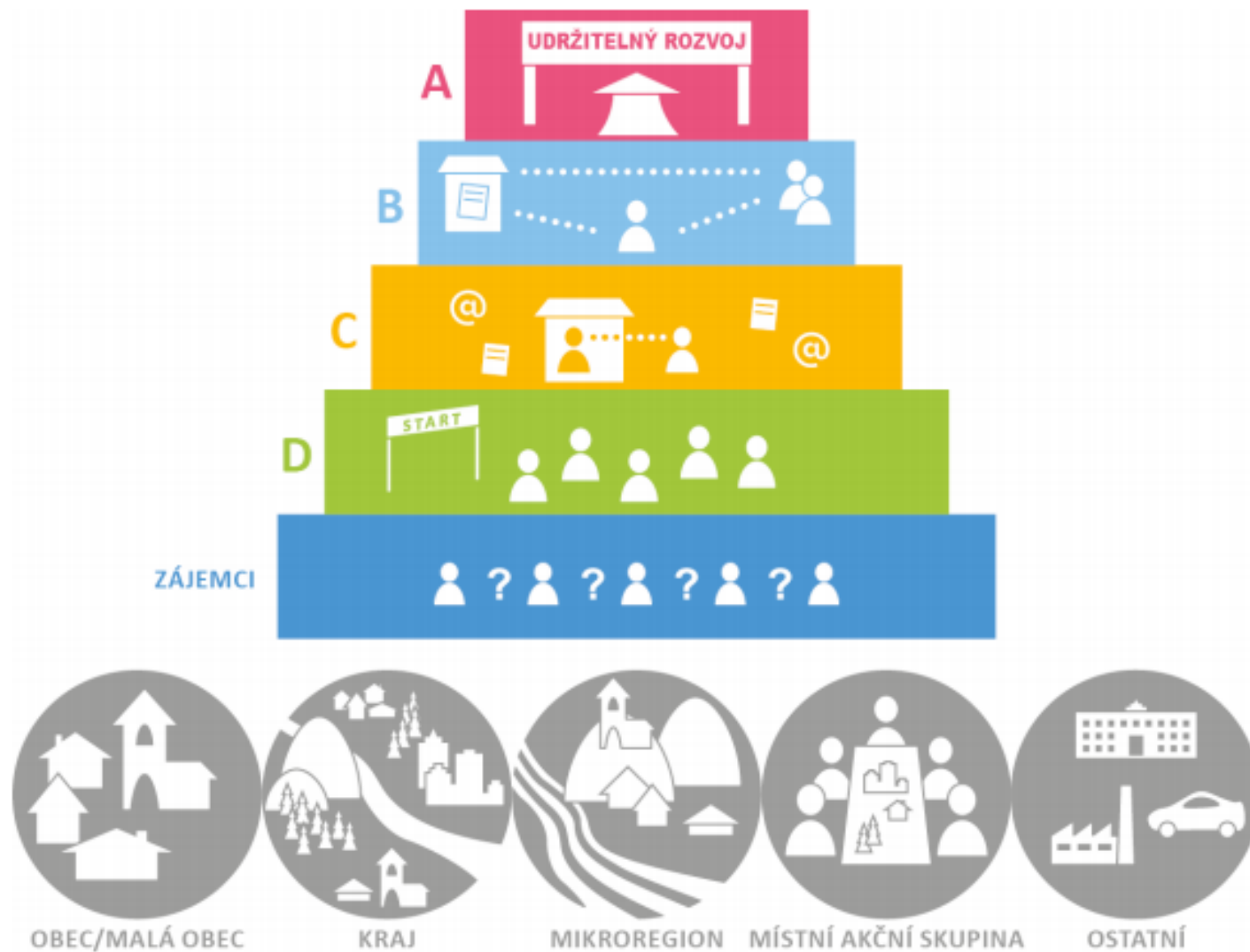
místní Agenda 21

- Prosazování principů na lokální úrovni
- Rozvojová strategie na principech udržitelného rozvoje založená na konsenzu všech skupin společnosti
- Komunikace, participace a kooperace jednotlivých subjektů na místní úrovni
- **je nástroj ke zlepšování kvality veřejné správy, strategického řízení, zapojování veřejnosti a budování místního partnerství**

Kritéria MA21 a Pravidla hodnocení

Pro rok 2019

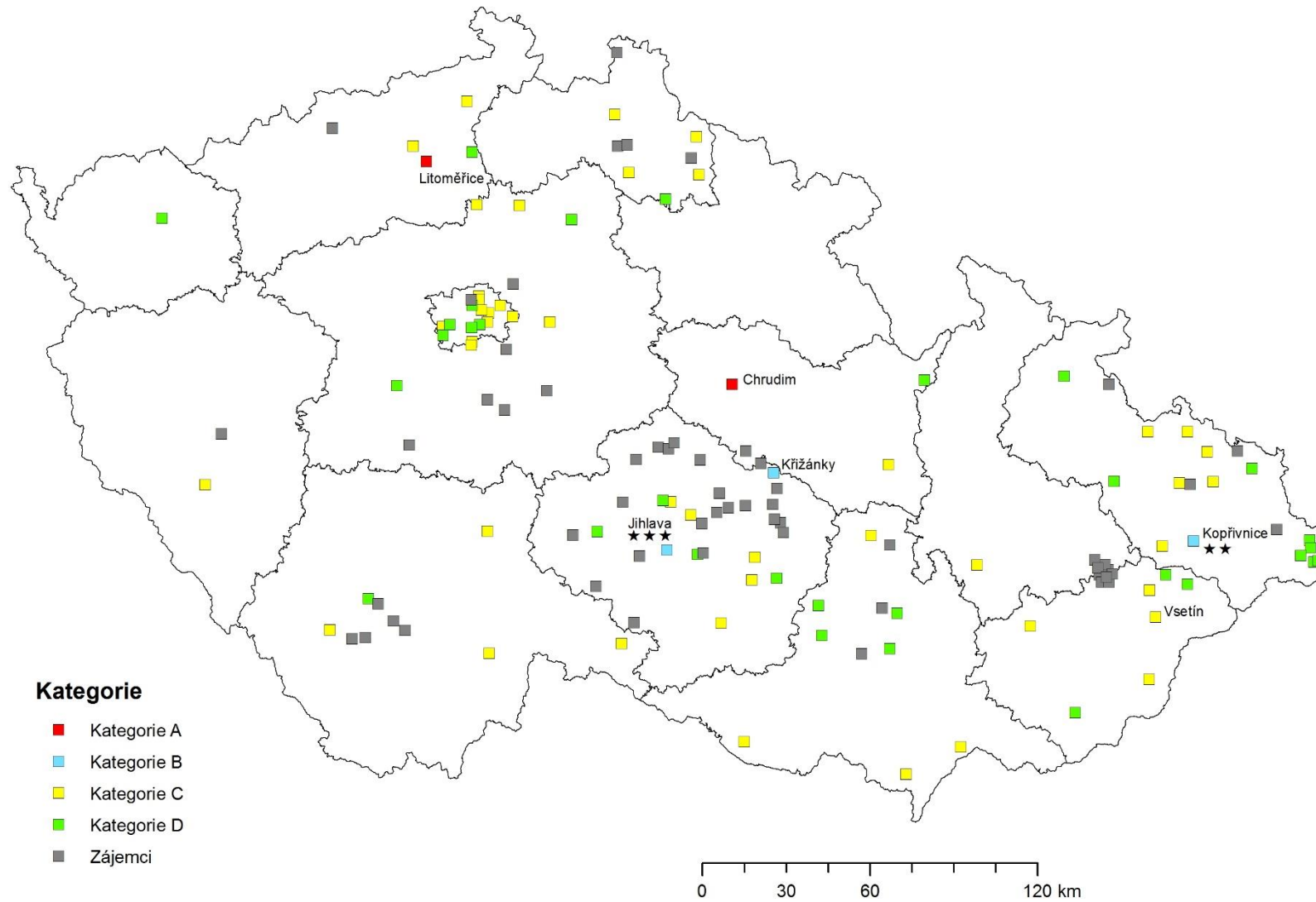

Místní agenda 21 - kritéria

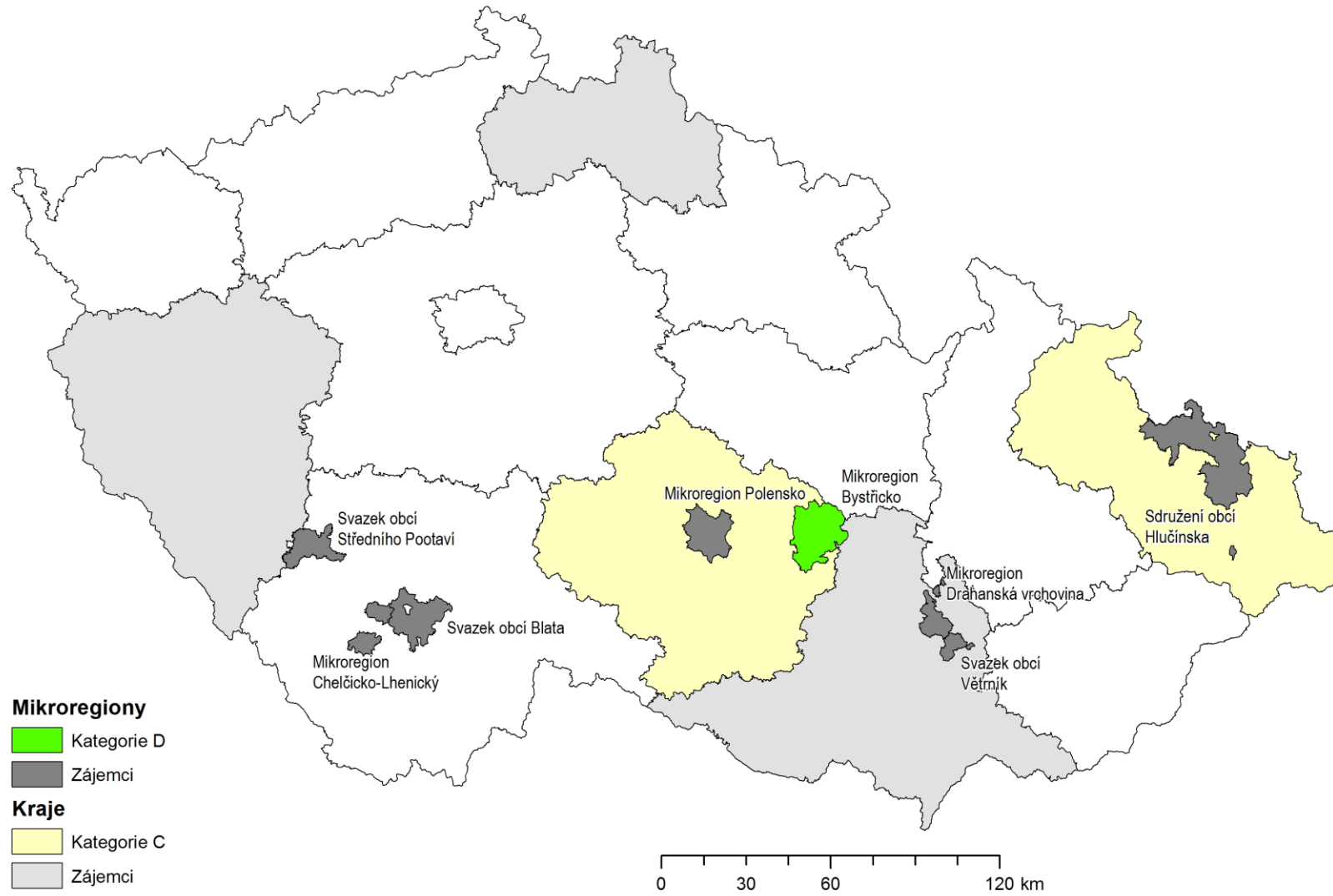
- **Zájemci**
  - startovací bod
  - bez formálních struktur či procesů
  - smyslem je být informován o tom, co MA21 obnáší
- **D (START)**
  - organizační zázemí na straně obce, města či regionu
  - aktivní zapojování veřejnosti do oblastí plánování a rozhodování
  - Aktivity založené na principu partnerství
  - start vybraných informačních aktivit – články, web, FB
- **C (STABILIZACE)**
  - politické zastřešení procesu MA21
  - schválení oficiálního dokumentu k MA21
  - začlenění MA21 do oficiální organizační struktury úřadu
  - vyšší míra zapojení a aktivní účasti občanů
- **B (SYSTÉM ŘÍZENÍ)**
  - ucelená strategie udržitelného rozvoje připravená za účasti expertů, partnerů a veřejnosti
  - dílčí koncepce respektují principy udržitelného rozvoje
  - systémová a finanční podpora aktivit MA21 z vlastních i externích zdrojů
  - měření a hodnocení postupu k udržitelnému rozvoji
  - aktivní sdílení příkladů dobré praxe
- **A (DLOUHODOBÝ PROCES)**
  - komplexní proces strategického řízení
  - MA21 koordinuje a dozoruje stálý orgán rady či zastupitelstva
  - koordinace s dalšími metodami řízení kvality veřejné správy
  - důkladné sledování a vyhodnocování stavu udržitelného rozvoje na základě stanovených indikátorů, tzv. Audit udržitelného rozvoje

IS MA21

Přehled MA21 v ČR v roce 2017 – obce

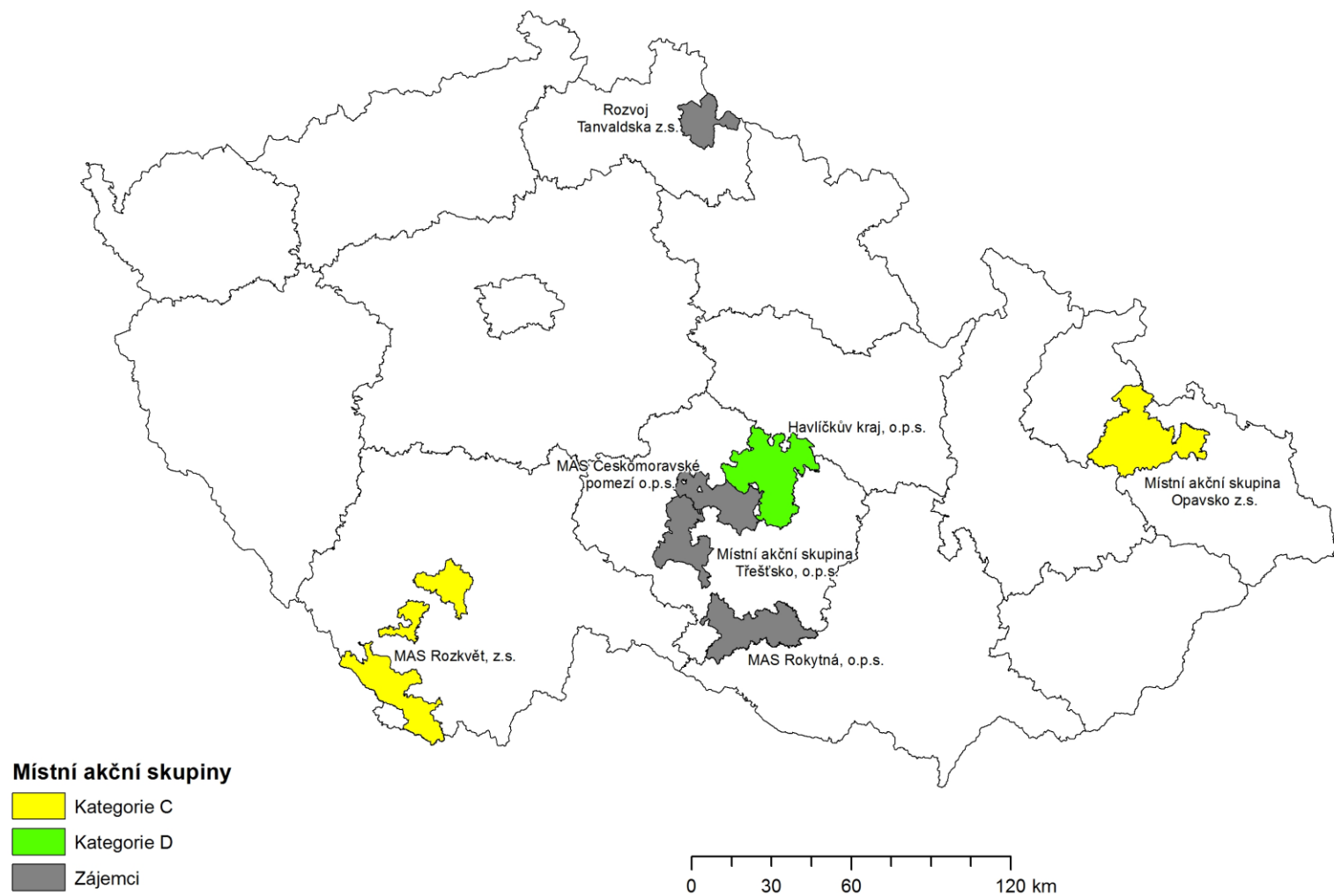
Přehled MA21 v ČR v roce 2017 – regiony

Zdroj dat:
Mikroregiony - Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Přehled MA21 v ČR v roce 2017 – místní akční skupiny

Zdroj dat:
Místní akční skupiny - Národní síť Místních akčních skupin České republiky

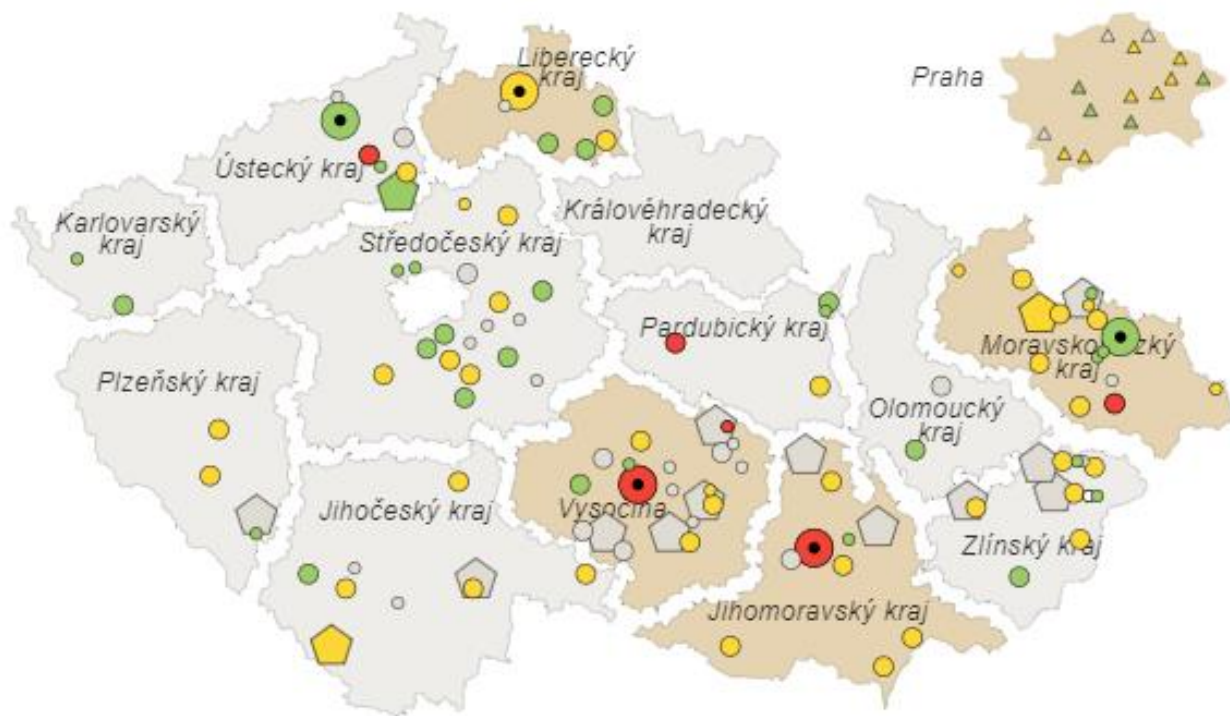
Národní síť zdravých měst ČR

Zdravá města, obce, regiony
České republiky

- OSN, WHO – mezinárodní projekt Zdravé město WHO
- Kvalita veřejné správy, kvalita strategického plánování a řízení s ohledem na udržitelný rozvoj a podporu zdraví
- sdílení zkušeností a dobré praxe, mezinárodní spolupráce
- Pro koho je bto určeno? -> města, městské části, obce, kraje, mikroregiony i MAS
- Nástroje: zapojení veřejnosti
  - strategické řízení
  - metody kvality
  - akce pro zapojení mladé generace
  - aktivizace seniorů

Přehled členů

LEGENDA

- ⊙ krajské město
- město
- obec
- △ městská část
- ⬠ mikroregion, MAS

LIGA NSZM

- šampion
- pokročilý
- začátečník
- pozorovatel

NSZM ČR má **131** členů, s regionálním vlivem na **2113** měst a obcí, ve kterých žije **5,342** milionu obyvatel (**50%** populace ČR)

**JAKÉ AKTIVITY MOHOU BÝT
REALIZOVÁNY V RÁMCI PROJEKTU
ZDRAVÉ MĚSTO?**
